

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Avdelning 33

DOM
2022-04-27
Meddelad i Stockholm

Mål nr
22491-21

KLAGANDE

Stjärnporten AB, 559180-2086

MOTPART

Finansinspektionen

ÖVERKLAGAT BESLUT

Finansinspektionens beslut 2021-06-29, bilaga 1

SAKEN

Sanktionsavgift enligt lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s
marknadsmisbruksförordning

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Stjärnporten (bolaget) yrkar att Finansinspektionens beslut ska ändras, i första hand genom att sanktionsavgift inte ska utgå och i andra hand att sanktionsavgiften ska sättas ned. Bolaget anför bl.a. följande. Bolagets uppfattning har varit att transaktionen skulle anmälas först när handeln med Zenergy BTA var avslutad, alltså den 22 juli 2019, och inte då BTA registrerades i bolagets depå, den 1 juli 2019. Bolaget anmälde transaktionen dagen efter att aktiehandeln med Zenergy BTA avslutades. Det är uppenbart att överträdelsen begåtts av förbiseende varför överträdelsen är ursäktlig och ingripande ska således inte ske.

Finansinspektionen tog upp frågan den 14 augusti 2020 och beslutet meddelades den 26 juni 2021, närmare två år efter att transaktionen anmäldes till Finansinspektionen. Det är klandervärt att Finansinspektionens handläggningstid är närmare två år. Att först i över ett år låta bolaget gå i tron att anmälan gjorts på rätt sätt och därefter i ytterligare ett år leva i ovisshet kring ev. sanktionsavgift strider mot grundläggande rättsprinciper. Två år är uppenbart oproportionerligt lång tid och bolaget ska därför inte åläggas någon sanktionsavgift eller i vart fall ska sanktionsavgiften kraftigt sättas ned.

En sanktionsavgift på 2 000 000 kr påverkar bolaget på ett inte obetydligt sätt. Bolaget är ett litet fastighetsbolag som saknar erfarenhet beträffande BTA-transaktioner. Då transaktionen är av komplicerad karaktär och det är tydligt att det förelegat en stor osäkerhet vilken dag som anses vara transaktionsdag för registrering av insynshandel ska sanktionsavgiften sättas ned med i vart fall 50 procent. Bolaget har efter överträdelsen vidtagit interna åtgärder för att förhindra att bolaget överträder regelverket igen. Bolaget har inte tillräckliga likvida medel för att kunna betala sanktionsavgiften och riskerar därför att försättas i konkurs till följd av beslutet. Det är en bestraffning som går utöver vad som är nödvändigt för att upprätthålla förtroendet på marknaden och

förhindra marknadsmissbruk. Det styrker att sanktionsavgiften inte är väl avvägd eller proportionerlig och därför ska sänkas.

Detaljerad och ingående information om bolagets transaktion har offentliggjorts genom tre olika pressmeddelanden från emittenten under perioden 17 juni–18 juli 2019. Då marknads investerare har haft kännedom om transaktionen har bolagets underlåtenhet att anmäla varken haft någon potentiell effekt på den finansiella marknaden eller skadat densamma. Syftet med att tillgodose investerarnas intressen och upprätthålla deras förtroende har inte förbisetts varför beslutet är oproportionerligt. Ovan angivna omständigheter bör var för sig, eller i vart fall tillsammans, anses som förmildrande omständigheter som ska innebära en jämkning av sanktionsavgiften.

Finansinspektionen bestrider bifall till överklagandet, vidhåller de bedömningar och ställningstaganden som gjorts i det överklagade beslutet och anför bl.a. följande. Transaktionsdatum vid förvärv av BTA är den dag då dessa bokas in på den anmälningsskyldiges konto eller depå. Det finns information bl.a. på Finansinspektionens hemsida om att anmälningsskyldigheten uppstår vid denna tidpunkt. Anmälan av en insynstransaktion ska ske till behörig myndighet, dvs. Finansinspektionen. Att tillkänna insynstransaktioner på annat sätt, t.ex. genom pressmeddelande, är inte tillräckligt eftersom det då inte gjorts till den behöriga myndigheten. Eftersom anmälan gjordes för sent ska Finansinspektionen ingripa. Finansinspektionen får avstå från ingripande om överträdelsen är ringa, ursäktlig eller om det annars finns särskilda skäl. Högsta förvaltningsdomstolen har slagit fast att det finns skäl att tillämpa undantagsbestämmelsen restriktivt (HFD 2019 ref. 72). Förseningens längd och transaktionens värde medför att överträdelsen inte kan anses ringa. Den anmälningsskyldige har ett långtgående ansvar att hålla sig informerad om de regler som gäller för rapportering till insynsregistret. Att bolaget trots att anmälningsskyldigheten inträdde först efter att handeln i det aktuella värdepappret avslutas innebär inte att överträdelsen är ursäktlig. Det

finns inte heller särskilda skäl att avstå från ingripande. Bolaget har inte visat att det vidtagit sådana åtgärder för att förhindra nya överträdelser som medför att sanktionsavgiften ska sättas ned. Att risken för marknadsmissbruk är låg utgör inte heller skäl att sätta ned sanktionsavgiften. Värdet på den aktuella transaktionen har uppgått till ett högt belopp vilket ökar allvarligheten i överträdelserna. Förseningen har dessutom varit långvarig. Även med beaktande av det bolaget framfört om sin finansiella ställning kan den beslutade avgiften inte anses oproportionerligt hög. Finansinspektionens handläggningstid har inte varit så lång att den kommit i konflikt med bolagets rättigheter enligt Europakonventionen. Inte heller i övrigt finns det skäl att sätta ned avgiften på grund av handläggningstiden.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser framgår av det överklagade beslutet, bilaga 1.

Förvaltningsrättens bedömning

Finns det skäl att avstå från ingripande?

Det är ostridigt i målet att det enligt artikel 19 i marknadsmissbruksförordningen¹ (MAR) funnits en anmälningsskyldighet avseende den aktuella transaktionen och att anmälan gjorts för sent. Frågan i målet är om det finns skäl att avstå från ingripande mot överträdelserna eller att, helt eller delvis, sätta ned den sanktionsavgift som bolaget påförts.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG.

Finansinspektionen får avstå från att ingripa bl.a. om överträdelsen är ringa eller ursäktlig, personen i fråga gör rättelse eller det annars finns särskilda skäl (5 kap. 17 § kompletteringslagen). I rättsfallet HFD 2019 ref. 72, punkterna 20 och 24, har Högsta förvaltningsdomstolen med hänvisning också till förarbetsuttalanden redogjort för den bakomliggande regleringens syfte och därvid lyft behovet av en ökad öppenhet och förtroendet för marknaden samt också uttalat att undantagsbestämmelserna ska tillämpas restriktivt.

Bolaget har anfört att överträdelsen var ursäktlig eftersom bolaget missförstått reglerna. Förvaltningsrätten konstaterar att det åvilar bolaget att hålla sig informerad om – och följa – de regler som gäller enligt MAR. I förarbetena till kompletteringslagen anges visserligen att en överträdelse bör kunna vara ursäktlig om det t.ex. är uppenbart att överträdelsen begåtts av förbiseende (se prop. 2016/17:22 s. 391), men mot bakgrund av den restriktivitet vid tillämpningen som Högsta förvaltningsdomstolen angett finner förvaltningsrätten att det inte kan anses ha varit fråga om ett sådant uppenbart förbiseende som skulle medföra att överträdelsen ansågs ursäktlig.

Finansinspektionens handläggningstid bedöms inte utgöra särskilda skäl att avstå från ett ingripande. Det har inte heller i övrigt framkommit några omständigheter som ger anledning att avstå från ingripande.

Fastställande av sanktionsavgiftens storlek

Finansinspektionen har fastställt sanktionsavgiften till 2 000 000 kr i enlighet med schablonmodellen i dess riktlinjer. Frågan är om avgiften är proportionerlig eller om det finns skäl att sätta ner avgiften.

Vid fastställande av sanktionsavgiftens storlek ska särskild hänsyn tas till bl.a. överträdelsens allvar och varaktighet, konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet samt om den som begått överträdelsen senare vidtagit

åtgärder för att undvika att den upprepas (5 kap. 15-16 och 18 §§ kompletteringslagen).

Förvaltningsrätten anser att överträdelsen är allvarlig utifrån transaktionens storlek och förseningens längd. Anmälan innehåller vidare felaktiga uppgifter, men dessa är enligt förvaltningsrättens mening inte sådana att de ska anses försvårande. Bolaget har anfört som förmildrande att det vidtagit interna åtgärder för att förhindra att bolaget överträder regelverket igen. Någon bevisning i detta hänseende har dock inte getts in och enbart en utsaga från bolaget om vidtagna åtgärder kan inte påverka sanktionsavgiften i förmildrande riktning.

Bolaget har vidare anfört att bolagets pressmeddelanden om transaktionen medfört att marknaden även utan anmälan haft kännedom om transaktionen och att den underlåtna anmälan varken haft någon potentiell effekt på den finansiella marknaden eller skadat densamma. Förvaltningsrätten anser att en förutsättning för att syftet med anmälningsskyldigheten enligt MAR ska kunna upprätthållas är att marknads förtroende för Finansinspektionens insynsregister som informationsbärare är högt. Det kräver att aktörer kan förlita sig på att informationen i Finansinspektionens insynsregister är fullständig och korrekt. Det förhållandet att information om transaktionen offentliggjorts genom pressmeddelanden innebär därför inte att överträdelsen är att betrakta som mindre allvarlig.

Vad gäller bolagets finansiella situation har det inte getts in något underlag om den och den kan därför inte beaktas vid bedömningen av avgiftens proportionalitet. Finansinspektionens handläggningstid är enligt förvaltningsrättens mening inte skäl att sätta ned sanktionsavgiften.

Vid en sammantagen bedömning av vad som framkommit i målet bedömer förvaltningsrätten att den sanktionsavgift som Finansinspektionen beslutat att

påföra bolaget inte är oproportionerligt hög och att det inte heller i övrigt har framkommit skäl att bestämma sanktionsavgiften till ett lägre belopp.

Mot den nu angivna bakgrunden ska överklagandet avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

Eskil Nord
f.d. justitieråd

Nämndemännen Lars Bergh, Bo Björkstén och Catharina Knutsson har också deltagit i avgörandet.

Föredragande juristen Katharina Sjöström har föredragit målet.